

Skriftlig redegørelse

(Redegørelsen er optrykt i den ordlyd, hvori den er modtaget).

It- og telepolitisk redegørelse 2004 af 15/4 04.
(Redegørelse nr. R 13).

Videnskabsministeren (Helge Sander):

FORORD

Danmark placerer sig i dag blandt verdens bedste it-nationer. Denne position skal ikke bare fastholdes, men også forstærkes. Det er regeringens mål, at vi i fremtiden skal være et højteknologisk samfund, hvor vejen til vækst og velstand er baseret på anvendelsen af højteknologiske produkter og højteknologisk produktion. Her spiller it- og teleområdet en væsentlig rolle.

Den it- og telepolitiske handlingsplan »It med omtanke« fra oktober 2003 og den it- og telepolitiske redegørelse og handlingsplan »IT for alle« fra maj 2002 har udstukket regeringens politik på it- og teleområdet. Der er nu behov for, at vi gør status. Redegørelsens formål er derfor at belyse it- og teleudviklingen i Danmark i de seneste år.

Det er nødvendigt, at vi kan dokumentere og beskrive udviklingen i Danmark. Derfor baseres redegørelsen på Danmarks Statistiks undersøgelser, herunder specielt publikation »Nøgletal for Informationssamfundet Danmark – 2004«, der udgives i et samarbejde mellem Danmarks Statistik og Videnskabsministeriet.

Redegørelsen viser, at den danske it- og teleudvikling bevæger sig i den rigtige retning, og at regeringens tiltag på området har virket. Jeg hæfter mig for eksempel særligt ved:

- at der for hver 100 danskere er 13, der har en højhastighedsforbindelse. Det er den højeste udbredelse i Europa,
- at udbredelsen af digitale signaturer nu for alvor tager fart med næsten 1.000 nye udstedte certifikater om dagen. I slutningen af marts er der udstedt mere end 120.000. Den positive proces med stadigt flere anvendelsesmuligheder og stadigt flere brugere er i gang til gavn for både virksomheder, borgere og skatteyderne,
- at arbejdet med at indføre fælles it-standarder og fælles løsninger i det offentlige har haft en synlig effekt. Cirka ti procent færre end året

før oplevede i 2003 manglen på fælles løsninger og standarder som en stor barriere for digitalisering af forvaltningen,

- at kommunikationen mellem de offentlige myndigheder i XML-formatet er steget fra seks til ni procent fra 2002 til 2003. Det forventes, at udbredelsen af kommunikation i XML-formatet vil være stigende de kommende år,
- at andelen af statslige myndigheder, der primært sagsbehandler elektronisk, er fordoblet fra 2002 til 2003, og
- at forskellene i it-anvendelse mellem forskellige dele af befolkningen er faldende.

En positiv status skal imidlertid ikke være anledning til passivitet og selvtilfredshed. På erhvervsområdet ved vi, at en effektiv og avanceret it-anvendelse er en forudsætning for at effektivisere produktions- og forretningsprocesser. Redegørelsen indikerer, at der er et stykke vej endnu – ikke mindst for de små og mellemstore virksomheder.

De følgende siders status er et øjebliksbillede og et væsentligt redskab, når regeringen planlægger sin fortsatte indsats for at gøre Danmark til et højteknologisk samfund.

INDLEDNING

It- og telepolitisk redegørelse 2004 er en status til Folketinget på it- og teleudviklingen i de senere år. Udviklingen måles i forhold til de politiske målsætninger på området.

Det er regeringens mål, at Danmark udvikler sig til et af verdens absolut førende højteknologiske samfund. Et vigtigt element i den målsætning er, at Danmark skal være blandt verdens førende it-nationer. Det skal sikres gennem en avanceret og kreativ udnyttelse af informations- og kommunikationsteknologier i alle dele af samfundet.

Regeringens mål og initiativer på det it- og telepolitiske område blev senest i oktober 2003 præsenteret i handlingsplanen »It med omtanke«. Her blev det slået fast, at it- og telepolitikken skal bidrage til at:

- Kvalificere danskerne til fremtidens viden-samfund.
- Skabe vækst i dansk erhvervsliv.
- Udvikle den offentlige sektor.

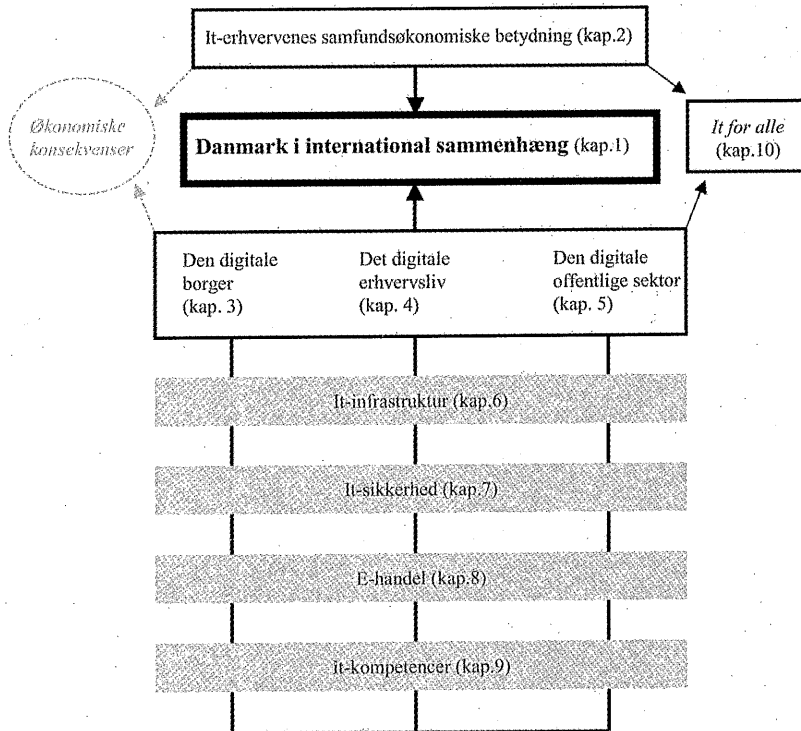
For at understøtte de it- og telepolitiske mål har regeringen i handlingsplanerne »It med omtanke« (2003) og »IT for alle« (2002) sat en række

initiativer i gang. De væsentligste fremhæves løbende i redegørelsen. Udover de it- og telepolitiske initiativer har regeringen i samspilshandlingsplanen »Nye veje mellem forskning og erhverv« lanceret en række tiltag, der også understøtter de it- og telepolitiske målsætninger.

Samlet set er it- og teleområdet en væsentlig drivkraft i videnssamfundet. Teknologierne har en vidtrækkende betydning på tværs af sektorer – blandt borgere, i virksomheder og i den offentlige sektor. Samtidig er it en væsentlig faktor i flere forskningsmæssige landvindinger, hvor it for eksempel understøtter komplekse beregninger og målinger.

Redegørelsen er baseret på Danmarks Statistiks publikation »Nøgletal for informations-samfundet Danmark – 2004« og er bygget op omkring følgende figur (ikke optrykt her).

Figuren illustrerer sondringen mellem udbudssiden, det vil sige de erhverv, der producerer it-varer og serviceydelser (it-erhvervene), og efterspørgselssiden – de sektorer, der anvender it-produkterne og it-ydelserne (borgere, erhvervslivet og den offentlige sektor). Herudover er der en række rammebetingelser, der er fælles for sektorerne for eksempel it-infrastruktur og it-kompetencer. For at se, hvordan Danmark klarer sig på it- og teleområdet, er der lavet en international sammenligning. De økonomiske og sociale konsekvenser af den hastige udvikling er ligeledes forsøgt indfanget i figuren ved de to outputcirkler: »økonomiske konsekvenser« og »it for alle«. I denne sammenhæng er det ikke muligt at beskrive de økonomiske konsekvenser, men dele af de sociale konsekvenser beskrives i »it for alle«.

Strukturen bliver derfor: Først beskrives Danmarks placering i et internationalt perspektiv. Herefter gives en status på it-erhvervenes samfundsøkonomiske betydning. Efterfølgende gøres status i forhold til it- og telepolitikens tre overordnede målgrupper: den digitale borger, det digitale erhvervsliv og den digitale offentli-

ge sektor samt fire tværgående indsatsområder med betydning for alle tre målgrupper: it-infrastruktur, it-sikkerhed, e-handel og it-kompetencer. Afslutningsvis giver kapitlet *it for alle*, en status på forskellene i befolkningens brug af informations- og kommunikationsteknologi.

KAPITEL 1 – DANMARK I INTERNATIONAL SAMMENHÆNG

Det er regeringens mål, at Danmark befinder sig blandt verdens bedste it-nationer. Det er ikke nogen enkel opgave at karakterisere verdens bedste it-nation. I denne status ses der på:

1. Udbredelsen af og priser på hurtige adgangsveje.
2. Brug af internet (adgang, e-handel og kontakt med offentlige myndigheder).
3. Kompetencer (højt kvalificerede it-arbejdere, antal elever per computer og it-erhvervenes beskæftigelse).

- Per oktober 2003 findes der 11 hurtige adgangsveje per 100 indbyggere i Danmark. Det er bedst i Europa og overgås kun af Canada og tre sydasiatiske lande.
- I forhold til andre lande er ADSL dyrt i Danmark. En dansker skal betale 359 kroner om måneden for en ADSL forbindelse, mens en canadier skal betale 205 kroner for en forbindelse, der er op til tre gange så hurtigt.
- 64 procent af den danske befolkning har i 2002 benyttet internettet inden for de seneste tre måneder. Den danske benyttelse er dermed en af de højeste i Europa.
- Andelen af danske virksomheder med adgang til internettet på 98 procent er en af de største i europæisk sammenhæng.
- Andelen af virksomheder, der har solgt og købt via internettet i 2002, er henholdsvis 15 og 21 procent i Danmark. Det er i begge tilfælde blandt de højeste andele i Europa.
- I Danmark udgør de højt kvalificerede it-arbejdere 2,7 procent af beskæftigelsen i andet kvartal 2003. Andelen er en af de højeste i europæisk regi.
- Med otte elever per computer i 2000 er Danmark blandt de lande med flest computere per elev i folkeskolen.
- I 2000 udgjorde beskæftigelsen i it-erhvervene 6,8 procent af beskæftigelsen i den private sektor i Danmark. Det er lidt mere end OECD gennemsnittet, men mindre end i både Sverige og Finland.
- 55 procent af danskerne har i 2002 haft digital kontakt med offentlige myndigheder inden for de sidste tre måneder. Andelen er en af de højeste i Europa.

Når det drejer sig om udbredelse af hurtige adgangsveje, befolkningens brug af internettet og virksomheder, der har internetadgang, er vi helt i front.

To ud af tre danskere har benyttet internettet inden for de sidste tre måneder. Dette placerer Danmark helt i front sammen med de andre nordiske lande. Når det gælder den digitale kontakt mellem borgere og offentlige myndigheder, har mere end hver anden haft kontakt med de offentlige myndigheder inden for de seneste tre måneder.

Andelen af virksomheder med adgang til internettet er med 98 procent den højeste i Europa. 15 procent af de danske virksomheder har solgt via internettet, og 21 procent har købt, hvilket i Europa kun overgås af henholdsvis Belgien og Sverige.

Der er dog også områder, hvor Danmark er placeret længere nede i feltet. Priserne på ADSL ser ud til at være dyrere i Danmark end i andre lande.

De højt kvalificerede it-arbejdere udgør lidt under tre procent af beskæftigelsen i Danmark. Det placerer Danmark fint i europæiske sammenligninger, men dette udelukker ikke, at der kan opstå flaskehalsproblemer på specifikke områder.

I regeringens it- og telepolitiske handlingsplaner »IT for alle« fra 2002 og »It med omtanke« fra 2003 er der nævnt en række initiativer, som skal forbedre Danmarks position. I arbejdet med at udmønte initiativerne bør vi følge udviklingen i tjenesternes tilgængelighed, pris og udbud. Vi bør ligeledes følge udviklingen i udbudet af højt kvalificerede it-arbejdere. Tilstedeværelsen af højt kvalificeret arbejdskraft er en vigtig forudsætning for, at Danmark kan blive – og forblive – et førende højteknologisk samfund.

Derudover bør vi fortsat være opmærksomme på, hvordan vi placeres internationalt på en række centrale nøgletal om it-udviklingen.

I de følgende kapitler er den danske udvikling beskrevet mere detaljeret. Hensigten er at give et bredere indblik i den danske status og i den udvikling, der ligger til grund for de internationale placeringer.

KAPITEL 2 – IT-ERHVERVENES SAMFUNDSØKONOMISKE BETYDNING

Det er regeringens mål, at der på det danske it-marked til stadighed udbydes avancerede it-

produkter, den nødvendige infrastruktur, de relevante programmer samt konsulentbistand til it-implementering, organisationsudvikling med videre. En væsentlig forudsætning for dette er en velfungerende, stærk og dynamisk it- og telesektor, hvor der løbende investeres i innovation og udvikling. De danske it-erhvervs samfundsøkonomiske betydning belyses ud fra:

1. Størrelse og omfang (beskæftigelse).
2. Værdiskabelse (værditilvækst og eksport).
3. Drivkræfter for vækst (højt uddannede, iværksættere, forskning og udvikling).

- Beskæftigelsen i de danske it-erhverv er steget fra at udgøre 7,1 procent af beskæftigelsen i 1992 til at udgøre 8,3 procent i 2001. Det svarer til 105.000 beskæftigede i 2001.
- Den samlede eksport af it-produkter og serviceydelser udgør 51 milliarder i 2002.
- I perioden fra 1999 til 2001 er værditilvæksten per fuldtidsansat i it-erhvervene højere end i de private byerhverv.
- Andelen af universitetsuddannede i de danske it-erhverv er steget fra 12 til 15 procent fra 1998 til 2002. Andelen er næsten tre gange større end andelen i de private byerhverv.
- 12,6 procent af iværksætterne i de danske byerhverv var i 2001 iværksættere i it-erhvervene.
- I 2001 udgjorde investeringerne i forskning og udvikling med 5,7 milliarder 26,3 procent af erhvervslivets investeringer i forskning og udvikling. Det svarer til 2,8 procent af omsætningen i it-erhvervene. I de private byerhverv udgjorde investeringerne i forskning og udvikling mindre end en procent af omsætningen.

De danske it-erhverv står for en stadig voksende del af værdiskabelsen i dansk erhvervsliv. It-erhvervene udgør lidt mere end otte procent af beskæftigelsen i det samlede erhvervsliv. Værditilvæksten i it-erhvervene har i perioden fra 1999 til 2001 været højere end i det øvrige erhvervsliv i alt.

Udviklingen efter årtusindskiftet med afslutningen af de gyldne »dot.com-dage« kan samlet set kendetegnes ved konsolidering og markeds-tilpasning. It-erhvervene har som branche stadig en høj iværksættergrad. Mere end hver tiende nye virksomhed etableres i it-erhvervene i 2003, hvilket er højere end i slutningen af 1990'erne.

De danske it-erhverv er særdeles forsknings- og udviklingsintensive. En fjerdedel af dansk erhvervslivs investeringer i forskning og udvikling investeres i it-erhvervene, hvilket svarer til små tre procent af it-erhvervenes omsætning. I de private byerhverv er investeringerne som andel af omsætningen under en procent. Andelen af universitetsuddannede i it-erhvervene på 15 procent er markant højere end i erhvervslivet generelt, hvor andelen er små seks procent.

Der findes ikke selvstændige opgørelser af it-erhvervenes import og eksport. I stedet kan den samlede eksport af it-produkter og serviceydelser benyttes. Eksporten fra it-konsulentvirksomhederne er for første gang opgjort i 2002, hvor den samlede eksport af it-produkter og serviceydelser var godt 51 milliarder kroner.

De danske it-erhverv er også kendetegnet ved stor variation mellem erhvervets underbrancher. Den danske styrkeposition er især funderet i it-konsulentvirksomhederne, mens indtjeningen og værdiskabelsen i virksomhederne under it-industrien og it-engros samlet set i højere grad ligner indtjening og værdiskabelse i det øvrige erhvervsliv. Der tegner sig ligeledes en tendens til, at Danmark står stærkt på området for indholdsproduktion, herunder software som eksempelvis computerspil.

Regeringen har iværksat følgende initiativer for at understøtte it-erhvervenes værdiskabelse og udvikling af det danske it-marked:

It-forskning: I 2002 afsatte regeringen, som en del af UMTS-forliget, 115 millioner kroner til finansiering af it-forskning i perioden 2003-2005. Disse midler skal blandt andet være med til at sikre et øget samspil mellem forskningsinstitutioner og erhvervsliv om it-forskning. En stor del af bevillingen er afsat til en øget produktion af ph.d'ere.

Fradragsordning for forskning: Regeringens samspilshandlingsplan har gjort det muligt for små og mellemstore virksomheder, herunder it-virksomheder, at opnå fradrag på 150 procent for egne forskningsudgifter, når de deltager i et forskningsprojekt med en offentlig institution. Ordningen er en forsøgsordning, der kører i 2004-2006. Der er i alt afsat 75 millioner kroner til ordningen, som forventes at træde i kraft første halvår af 2004.

En værdiskabende sektor: I forbindelse med analysen af de danske it-erhverv - »En værdiskabende sektor?« - lancerede regeringen i 2003 en række initiativer for at forbedre rammebetingelserne for erhvervet og dermed understøtte

den positive udvikling og sikre fremtidige styrkepositioner. Initiativerne er enten under udmøntning eller i planlægningsfasen.

Kortlægning af erhvervslivets it-forskning: Gennem en kortlægning af erhvervslivets it-forskning skal et af pakkens initiativer medvirke til at øge videnniveauet og skabe bedre betingelser for samarbejde og samspil mellem den offentlige og private sektor. Udover kortlægningen og sammenstillingen af både private og offentlige forskningsområder gennemføres arrangementer, der fremmer netværk og samspil om it-forskningen.

Viden om it's bidrag til produktivitet og vækst: Et andet af pakkens initiativer skal udbygge og kvalificere den eksisterende viden om it og it-sektorens bidrag til vækst og produktivitet i Danmark. Der udbydes en række analyseprojekter med fokus på it-relateret vækst og produktivitet, der endnu ikke er belyst med et selvstændigt dansk fokus.

Internationalisering af it-virksomheder: Initiativet giver små og mellemstore virksomheder, herunder it-virksomheder, mulighed for at få dækket en del af de omkostninger, de har i forbindelse med at udarbejde ansøgninger til EU's 6. rammeprogram. Der er afsat 12 millioner kroner til initiativet i perioden 2004-2007. Initiativet forventes igangsat første halvår 2004.

KAPITEL 3 – DEN DIGITALE BORGER

Et væsentligt fundament for det højteknologiske samfund er, at alle borgere har adgang til og er fortrolige med it. Det er derfor regeringens mål, at borgerne har kompetencer til at bruge it, og at der i stigende omfang tilbydes relevant, interessant og nyttigt indhold via it. Samtidig er det væsentligt, at gennemskueligheden i it-samfundet øges, og at borgerne har overblik over deres it-retigheder.

Udviklingen i borgernes it-brug måles på:

1. Adgang til internettet.
2. Brug af internettet.
3. Barrierer for adgang og brug af internettet.

- Siden 2001 er andelen af befolkningen, der har adgang til internettet, steget fra 73 til 79 procent. I 2003 havde 71 procent adgang via pc i hjemmet, mens to procent havde adgang via håndholdte computere og fire procent via mobiltelefon.

- 15 procent af danskerne angiver, at de ikke har internet i hjemmet, fordi de ikke har brug for det. Henholdsvis fire og to procent angiver, at det er for dyrt eller vanskeligt at benytte. Mindre end en procent angiver bekymring for sikkerheden som begrundelse for ikke at have internet i hjemmet.
- Brugen af internettet til at sende og modtage e-mails inden for den sidste måned er steget fra 46 procent i 2001 til 61 procent i 2003. Køb af varer og tjenesteydelser er i samme periode steget fra 24 til 46 procent.
- Henholdsvis 38 og 39 procent af danskere har haft kontakt med det offentlige inden for den sidste måned via internettet i 2002 og 2003.

Det danske udgangspunkt er godt. Otte ud af ti har adgang til internettet fra hjemmet eller arbejdspladsen. Danskerne har taget den ny teknologi til sig og bruger den i stor stil. Blandt andet har to procent allerede adgang til internettet via håndholdte computere og fire procent via mobiltelefoner. Den markante udbredelse af it – herunder internetforbindelser i hjemmene – er et godt udgangspunkt for det højteknologiske samfund.

Dertil kommer, at selve anvendelsen synes at blive mere varieret og mere avanceret. Hvor danskerne tidligere primært brugte internettet til informationssøgning og kommunikation, er der i dag stadig flere, der bruger internettet til e-handel og kontakt med myndigheder. Andelen af personer, der har købt varer eller tjenester via internettet, er steget fra hver fjerde i 2002 til knap hver anden i 2003. I samme periode er den digitale kontakt til det offentlige stabiliseret på cirka fire ud af ti. Det er købet via internettet, der har den mest markante stigning. Det er værd at bemærke, at kontakt med myndigheder er et næsten lige så udbredt formål med brug af internettet som at ordne bankforretninger via internettet, hvilket der var fire ud af ti, der gjorde i 2003.

Der er dog også dele af befolkningen, der er mindre tilbøjelige til at bruge internettet. 15 procent af danskerne benytter ikke internettet, fordi de ikke har brug for det, mens kun fire procent mener, at internettet er for vanskeligt, og to procent mener, det er for dyrt.

Regeringen har sat en række initiativer i gang for at understøtte borgernes it-anvendelse. Blandt de væsentligste er:

Borgernes it-rettigheder: Den it- og telepolitiske handlingsplan »It med omtanke« fra 2003 indeholder en række initiativer, der blandt andet skal gøre it-rettighederne mere gennemskuelige, så borgerne har et grundlæggende kendskab til de normer og spilleregler, som gælder i et samfund, hvor it bruges mere og mere. For eksempel undersøges borgernes muligheder for at få adgang til data, som myndighederne opbevarer om dem. Samtidig undersøges mulighederne for at beskytte borgernes privatliv gennem brug af såkaldt privatlivsfremmende teknologier, der kan give borgerne mulighed for selv at styre egne oplysninger.

It-sikkerhed og oplysning: Regeringen informerer løbende om it-sikkerhed og har med lanceringen af den digitale signatur banet vejen for mere sikker kommunikation mellem borgeren og den offentlige sektor.

It-borgerportalen: I foråret 2004 åbnede »It-borgerportalen«, der informerer borgerne om muligheder, faldgrupper og rettigheder i forbindelse med brugen af it. Derudover skal portalen skabe øget gennemsigtighed og mere overskuelighed på teleområdet.

DanmarksDebatten: Alle offentlige institutioner kan frem til 2006 gratis bruge den digitale platform DanmarksDebatten som dialogredskab med borgerne. En række kommuner bruger for eksempel platformen til at diskutere fremtidig kommunestruktur ud fra Strukturkommissionens betænkning.

E-mærket: Videnskabsministeriet har støttet relanceringen af mærkningsordningen e-mærket for at forbedre internetbrugernes tryghed og viden om e-handel og for at øge bevidstheden om god e-handelsskik blandt de handlende. Mærkningsordningen forventes at være selvfinansierende fra udgangen af 2004.

Tryghed er en af forudsætningerne for, at borgere og virksomheder udnytter de teknologiske muligheder optimalt. Der skal være tillid til sikkerheden i kommunikationen, og der skal være gennemskelighed i priser, produkter og rettigheder på it- og teleområdet. Det er en opgave for både det offentlige og de private virksomheder at bidrage til større gennemsigtighed for borgerne på disse områder for dermed at skabe et fundament for den enkeltes frie valg og for deltagelse i det højteknologiske samfund.

KAPITEL 4 – DET DIGITALE ERHVERVSLIV

En effektiv og avanceret it-anvendelse er et konkurrenceparameter med stigende betydning for danske virksomheder. Det er regeringens mål at understøtte en udvikling, hvor

- it-anvendelsen i det private erhvervsliv bliver mere avanceret og udbytterig og
- it-anvendelsen omsættes i stigende produktivitet, indtjening og innovation.

De største gevinster ligger i omstillingen til nye digitale forretningsmodeller, hvor it er fuldt integreret i virksomhedens interne og eksterne forretningsprocesser. Udviklingen i erhvervslivets it-anvendelse måles på:

1. Adgang til internettet (adgang til internettet, hjemmesider og højhastighedsforbindelser).
2. It-anvendelse (ordre, personale, overvågning af markedet og systemer til indkøb og ordrer).

- I 2002 havde 75 procent af virksomhederne med mindst ti ansatte en hjemmeside, hvilket er steget støt fra 53 procent i 1999.
- Andelen af virksomheder med en højhastighedsforbindelse til internettet er steget fra 47 procent i 2001 til 69 procent i 2002.
- Antallet af virksomheder, der har afgivet ordrer via internettet, er steget fra 31 procent i 1999 til 51 procent i 2002. For virksomheder med mindst 100 ansatte var det 77 procent, der i 2002 havde afgivet ordrer. For virksomheder med ti til 49 ansatte var det 46 procent.
- 25 procent af virksomhederne rekrutterer personale via internettet. For virksomheder med mindst 100 ansatte var det 58 procent i 2002, mens det for virksomheder med ti til 49 ansatte var 20 procent.
- 36 procent af virksomheder med ti til 49 ansatte har særlige it-systemer til indkøb eller ordremodtagelse, mens det for virksomheder med mindst 100 ansatte er 63 procent. Samlet set har 40 procent særlige it-systemer til indkøb og ordrer.
- 30 procent af alle virksomheder har et indkøbs/ordresystem, som er integreret med virksomhedens faktura og betalingssystemer. Ti procent af alle virksomheder har et indkøbs/ordresystem, som er integreret med it-systemer hos leverandører

- 18 procent af virksomhederne nævner fejl og mangler i software som en afgørende barriere for brug af it.

Der er så godt som fuld udbredelse af internetforbindelser i danske virksomheder. Tre ud af fire har deres egen hjemmeside, og to ud af tre har en højhastighedsforbindelse. It-anvendelsen i virksomhederne er imidlertid mere end det.

En effektiv og avanceret it-anvendelse er en forudsætning for at effektivisere produktions- og forretningsprocesser samt for at udvikle nye innovative produkter og tjenester. En måde at indfange denne udvikling på er ved at undersøge, om der anvendes særlige it-systemer til at understøtte produktions- og forretningsprocesserne. Fire ud af ti virksomheder bruger således særlige it-systemer til indkøb og ordremodtagelse.

Omfanget af it-systemernes integration med virksomhedens øvrige systemer varierer dog meget. Kun en ud af ti virksomheder har for eksempel integreret egne it-systemer med leverandørers, og hver tredje har elektronisk integration til kunder.

Små og mellemstore virksomheder klarer sig ikke så godt som store virksomheder. En ud af fem små og mellemstore virksomheder benytter rekruttering af arbejdskraft via internettet, mens det for store virksomheder er over halvdelen. De særlige it-systemer til indkøb og ordrer er til stede i hver tredje af de små og mellemstore virksomheder, mens de findes i to ud af tre store virksomheder. Det kan blive et problem for Danmark, da den danske virksomhedsstruktur er præget af relativt mange små og mellemstore virksomheder. Det er derfor vigtigt, at virksomhederne selv er opmærksomme på digitaliserings muligheder. For at understøtte it-anvendelsen i dansk erhvervsliv har regeringen blandt andet sat følgende initiativer i gang:

Det Digitale Byggeri: Initiativet skal fremme byggeriets konkurrenceevne gennem tilvejebringelse af fælles formater, udvekslingsstandarder, rutiner og incitamenter, som kan sætte byggeriets parter på samme digitale fællesnævner. Samtidig skal der skabes forståelse for den nødvendige datadisciplin. Formålet er således ikke at udvikle nye it-løsninger, men at identificere og introducere »bedste praksis« og sikre, at de vinder udbredelse i byggesektoren.

Virk.dk: Erhvervsportalen Virk.dk blev lanceret i efteråret 2003. Målet er at skabe én central

indgang for virksomhederne til det offentlige. Fokus er rettet mod at gøre det nemmere for virksomhederne at benytte it-løsninger til at håndtere administrative processer. Konkret skal virk.dk skabe væsentlige administrative lettelser for erhvervslivet, bedre overblik over virksomhedernes rettigheder og pligter samt tilbyde en række avancerede e-tjenester til virksomhederne.

Uddannelses- og rådgivningsindsats: Viden- skabsministeriet har i 2003/2004 støttet en indsats, der understøtter små og mellemstore virksomheders it-anvendelse. Indsatsen skal realisere konkrete forretningsmæssige gevinster gennem it-anvendelse i virksomhederne. Efterfølgende skal de bedste eksempler formidles som »bedste praksis«, så andre små og mellemstore virksomheder kan få gavn af det.

Samlet indsats for it i dansk erhvervsliv: I handlingsplanen »It med omtanke« har regeringen taget initiativ til at gennemføre en ny, samlet indsats for it i dansk erhvervsliv, der skal virke som en løftestang for den digitale udvikling. Indsatsen skal med udgangspunkt i virksomhedernes behov fremme avanceret og effektiv anvendelse af it. Initiativet forventes offentliggjort i efteråret 2004.

Sampilshandlingsplanen: I handlingsplanen »Nye veje mellem forskning og erhverv« har regeringen præsenteret en vilje af initiativer, der skal styrke erhvervslivets adgang til den teknologiske viden, der findes i videninstitutionerne. Et eksempel er vidennetværk, hvor der gives støtte til etablering af netværk og læringsmiljøer mellem virksomheder og videninstitutioner om for eksempel anvendelse af nye informationsteknologier.

KAPITEL 5 – DEN DIGITALE OFFENTLIGE SEKTOR

Det er regeringens overordnede mål at skabe en sammenhængende offentlig sektor, der er til gavn for borgere og erhvervsliv. Det kan it bidrage til gennem effektivisering af drift, besparelse af ressourcer og forbedring af service. I forhold til de kommende års it-anvendelse i den offentlige sektor har regeringen sat tre strategiske mål:

- It og digitale services skal fremme effektivitet og produktivitet i den offentlige sektor.
- Den offentlige sektors ydelser skal leveres sammenhængende med brugeren i centrum.

- Den offentlige sektor skal arbejde og kommunikere digitalt.

Hvis disse mål skal nås, er udfordringen at få skabt de rette tekniske rammebetingelser, at få iværksat en organisatorisk omstilling og ændring af arbejdsgange samt at få sat fokus på muligheden for at frigøre ressourcer. It-udviklingen i den offentlige sektor måles på:

1. Omfang (modtagelse af elektroniske dokumenter, papirløs sagshåndtering og XML-udveksling).
2. Barrierer for it (mangel på fælles løsninger og standarder).
3. Effekt af it (frigørelse af ressourcer).

- 13 procent af danskerne indsender oplysninger via internettet, og 29 procent af virksomhederne benytter elektronisk selvbetjening i forhold til det offentlige.
- Andelen af myndigheder, der modtager mindst en fjerdedel af deres dokumenter elektronisk fra borgerne, er fra 2002 til 2003 steget fra otte til 14 procent. Fra virksomheder er stigningen fra 11 til 18 procent, mens andelen fra andre dele af den offentlige sektor er steget fra 23 til 30 procent.
- 38 procent af de offentlige myndigheder har oplevet frigørelse af ressourcer som følge af digitaliseringsprojekter i 2003 mod 34 procent i 2002.
- Andelen af myndigheder, der kommunikerer med andre myndigheder i XML-format, er steget fra seks til ni procent fra 2002 til 2003.
- Andelen af myndigheder med en ajourført it-strategi er fra 2002 til 2003 steget fra 63 til 70 procent.
- Manglen på fælles løsninger og standarder opfattes i 2003 af henholdsvis 29 og 20 procent som en stor barriere for digitaliseringen af forvaltningen, mens det i 2002 var 40 og 29 procent.

Det må betegnes som positivt, at regeringens målrettede indsats på it-infrastrukturområdet så småt har ført til, at færre oplever manglen på udvikling af fælles offentlige løsninger og standarder som en barriere for effektiv brug af it og digital forvaltning. Fra 2002 til 2003 faldt andelen af myndigheder, der oplever denne mangel som en stor barriere fra 29 til 20 procent.

Den digitale kommunikation til den offentlige sektor fra borgere, virksomheder og andre dele af den offentlige sektor er steget fra 2002 til 2003. Ligeledes er andelen af kommunikation, der foregår via XML-standarder steget fra seks til ni procent.

De overordnede rammer for brug af it i den offentlige sektor er dels defineret i Projekt Digital Forvaltning, dels i statens it-politik. Projekt Digital Forvaltning er regeringen, KL og Amtrådsforeningen samt København og Frederiksberg kommuners samarbejde om offentlig it. Statens it-politik sætter fokus på områder, hvor staten med fordel kan betragtes som en enhed i relation til it-anvendelse, herunder fælles standarder og retningslinier samt anvendelse af fælles it-løsninger, hvor det er hensigtsmæssigt. Desuden har regeringen i de senere år iværksat en række initiativer, som skal fremme effektivitet og produktivitet, en sammenhængende it-infrastruktur og digital kommunikation i den offentlige sektor.

Et par eksempler:

It-softwarestrategi: For at fremme effektivitet og produktivitet i den offentlige sektor har regeringen i sommeren 2003 iværksat en softwarestrategi, der skal sikre konkurrence, kvalitet og sammenhæng i de offentlige softwareløsninger med udgangspunkt i »bedst og billigst« principet. En række pilotforsøg i stat, amter og kommuner er sat i gang for at teste omkostninger og værdi ved forskellige softwaretyper, herunder open source software.

Fælles-offentlige rammer for it-arkitektur: For at understøtte den sammenhængende it-infrastruktur besluttede regeringen i juni 2003 at sætte et arbejde i gang med at skabe rammer for en fælles-offentlig it-arkitektur. I forlængelse heraf blev der i efteråret 2003 nedsat en it-arkitekturkomité, som skal koordinere og sikre fremdrift i arbejdet med it-arkitektur i Danmark. Centralt i denne forbindelse er et omfattende arbejde for at fremme brugen af fælles standarder.

eDag1 og eDag2: Med virkning fra den 1. september 2003 blev eDag1 iværksat for at sikre, at digital kommunikation mere er reglen end undtagelsen ved kommunikation mellem offentlige myndigheder. eDag2 sikrer, at borgere og virksomheder får mulighed for at kommunikere sikkert med offentlige myndigheder. Derudover skal myndighederne indbyrdes kunne udveksle dokumenter med persondata digitalt ved at bruge det såkaldte OCES-certifikat. Bestyrelsen for Projekt Digital Forvaltning har anbefalet, at

eDag2 implementeres over en periode med start den 1. september 2004, så alle omfattede myndigheder er klar til eDag2 senest den 1. februar 2005.

Den offentlige sektors strategi for digital forvaltning: I regi af Projekt Digital Forvaltning er der udarbejdet en ny strategi for digital forvaltning »Den offentlige sektors strategi for digital forvaltning 2004-2006«. Her fremlægger regeringen og de kommunale parter en vision for digitaliseringsens rolle i forhold til at skabe en effektiv og sammenhængende offentlig sektor med borgere og virksomheder i centrum og en høj servicekvalitet.

Der er i de kommende år gode muligheder for at opnå betydelige gevinster ved en målrettet fokus på digitalisering, herunder både anvendelse og implementering og de organisatoriske aspekter. Den kommende strukturreform kan virke som katalysator for forandringer og dermed være anledning til, at det offentlige i fællesskab i højere grad kan høste gevinsterne ved digital forvaltning.

KAPITEL 6 – IT-INFRASTRUKTUR

Telesektoren er udbyder af de net og tjenester, der udgør den basale it-infrastruktur og er dermed et centralt fundament for videnssamfundet. Siden liberaliseringen i 1996 har danskerne fået adgang til et bredt og varieret udbud af tjenester.

Regeringens mål på det telepolitiske område har igennem flere år været »bedst og billigst«. Mens »billigst« er målbart, er målsætningen om »bedst« sværere at definere og dokumentere. Begrebet dækker over den telepolitiske målsætning om at sikre et marked, der leverer de nyeste og mest avancerede kommunikationsløsninger til virksomheder og borgere. Der skal desuden være sikkerhed for en bredde, så der både udbydes produkter til dem, der primært lægger vægt på pris og til dem, der efterspørger avancerede og skræddersyede løsninger af høj kvalitet.

Velfungerende og reel konkurrence på telemarkedet har været det middel, der har været satset på for at sikre et bredt og varieret udbud af tjenester til alle brugere. Det er vigtigt at fastholde et højt investeringsniveau i telesektoren. Udviklingen i it-infrastrukturen måles på:

1. Udbredelse og brugervenlighed.
2. Konkurrence (pris).
3. Avancerede tjenester.

- Fra august 1998 til januar 2004 er priserne på fastnettelefoni faldet med 23 procent, mens priserne på mobiltelefoni er faldet med 54 procent.
- Priserne på ADSL (512 kbit/s) er fra august 2000 til januar 2004 faldet med 46 procent.
- I 2003 er der for 95 procent af husstandene og virksomhederne mulighed for ADSL. 50 procent af husstandene har adgang til kabelmodem via opgraderet kabel-tv eller fællesantenneanlæg. I december 2003 var der 13 hurtige forbindelser per 100 indbyggere.
- Investeringerne i den danske telesektor blev mere end tredoblet fra 1995 til 2001. Fra 2001 til 2002 er der sket et fald fra 10,8 til 7,7 milliarder kroner. Niveauet i 2002 er stadig højere end i slutningen af 1990'erne.

Det er i dag muligt at få adgang til internettet via en række forskellige typer af hurtige internetforbindelser. Danskerne har mulighed for at vælge mellem for eksempel ADSL, kabel-tv og bolignet. Andre former vinder også frem, for eksempel WLAN (trådløst netværk). Af de hurtige internetforbindelser er ADSL langt den mest udbredte. I dag kan 95 procent af alle danske husstande få ADSL. Regeringen har desuden sikret, at dækningen i løbet af 2005 når helt op på 98 procent af alle fastnetkunder. Samtidig er priserne faldet med mere end 46 procent de sidste fire år. Det markante prisfald i priserne skal ses i lyset af det relativt høje prisniveau i international sammenhæng.

En stadig stigende del af danskerne bruger hurtige internetforbindelser. Ved udgangen af 2003 var der mere end 700.000 hurtige internetforbindelser. Det svarer til 13 forbindelser per 100 indbyggere i december 2003, mens der i 2001 var godt fire forbindelser per 100 indbyggere.

Mobilsektoren er kendetegnet ved, at der til stadighed udvikles nye mobiltjenester, herunder mobilt bredbånd. En anden vigtig indikator på realiseringen af det højteknologiske samfund er, at mobiltelefoni i dag er mere almindeligt end fastnettelefoni. En intens konkurrence på mobilområdet har medført et markant fald i priserne, som er mere end halveret siden 1998. Faldet i mobilpriser har været med til at gøre teknologien og de nye mobiltjenester generelt anvendte. Omvendt er det væsentligt at være opmærksom på, at udbydernes priser for at aflevere opkald i mobilnettene er fastholdt på samme høje niveau gennem en årrække.

Fastnettelefoni er fortsat en vigtig del af it-infrastrukturen og bruges – udover til traditionel telefoni – også til internetadgang via pc-modem. Priserne for fastnettelefoni er faldet med mere end 20 procent fra 1998 til i dag, mens priserne for internetadgang via almindeligt modem er mere end halveret.

Niveaet for investeringerne i telesektoren har været præget af udviklingen i it-infrastrukturen. Teleinvesteringerne er således mere end fordoblet i forhold til investeringsniveauet umiddelbart før liberaliseringen i 1995, selv om der skete et fald fra 2001 til 2002, hvor der var et generelt internationalt fald i investeringerne i telesektoren.

På ganske få år er danskerne blevet sikret et større udbud af tjenester og nye teknologier inden for hurtige internetforbindelser, mobil og fastnet. Danmark er i den absolutte verdenselite, når det drejer sig om befolkningens adgang til og brug af hurtige forbindelser til internettet. Dermed er en vigtig forudsætning for udvikling af nye indholdstjenester til stede.

For at understøtte målene på det telepolitiske område er blandt andre følgende initiativer sat i gang:

Øget konkurrence på ADSL-markedet: Der blev i maj 2003 truffet politisk beslutning om en række telepolitiske initiativer på baggrund af Telekonkurrenceredegørelsen. Et af initiativerne var et lovforslag, som især skulle sikre øget konkurrence på ADSL-markedet. Lovforslaget blev fremsat primo 2004 og forventes at træde i kraft 1. april 2004.

Øget fokus på bedst: Regeringen har taget initiativ til udarbejdelse af analysen »Bedst for brugerne«, der sætter fokus på, hvordan alle danskere sikres de bedste kommunikationsydelser. I analysen vil der også være fokus på, hvordan øget gennemsigtighed og dialog kan anvendes som alternativ til regulering.

Implementering af EU-direktivpakke: Pakken indebærer, at der skal foretages en række markedsanalyser. Såfremt markedsanalyserne peger på, at konkurrencen er moden, vil reguleringen på markedet blive afviklet.

Mindre prisregulering: Det er allerede aftalt, at en række priser er indefrosset på forsyningspligtområdet. I løbet af sommeren 2004 vil IT- og Telestyrelsen analysere dette marked nærmere. På baggrund heraf vil der senest 1. oktober 2004 blive taget politisk stilling til, om prisreguleringen skal ophæves.

KAPITEL 7 – IT-SIKKERHED

Udbredelse af de digitale teknologier øger samfundets afhængighed af infrastrukturen. Med afhængigheden øges sårbarheden. Derfor er det i udviklingen af det højteknologiske samfund centralt at have gode forudsætninger for sikker it-brug. Borgere og virksomheder skal være trygge ved og have tillid til brug af it – ikke mindst i kontakten med den offentlige sektor.

Det er derfor regeringens mål at styrke it-sikkerheden i Danmark. Det handler om at nedbringe samfundets sårbarhed i forhold til it-anvendelsen og om at reducere de nuværende og fremtidige it-sikkerhedstrusler.

Sikkerhedsproblematikken favner bredt. For at gøre status på udviklingen måles der på:

1. Angreb (virusangreb).
2. Sikkerhedsforanstaltninger (spam-filtre, it-sikkerhedspolitikker og digital signatur).

- 58 procent af myndighederne har i 2003 oplevet virusangreb af generende eller alvorlig karakter. I 2002 var andelen 60 procent. I både 2002 og 2003 oplevede mellem ni og 14 procent af de offentlige myndigheder problemer af generende eller alvorlig karakter med denial of service eller uautoriseret adgang.
- Andelen af offentlige myndigheder, der kan modtage digital signatur, er steget fra fem procent i 2002 til 22 procent i 2003. I 2002 er det 12 procent af virksomhederne, der kan modtage digital signatur.
- Der var per 1. marts 2004 udstedt 107.590 digitale signaturer til private eller medarbejdere.
- Andelen af myndigheder med it-sikkerhedspolitik udgør 87 procent af de statslige myndigheder, 75 procent af amterne og 89 procent af kommunerne i 2003.

Det er positivt, at tallene for virus og andre it-sikkerhedsproblemer på de fleste områder ikke er steget markant i 2003 i forhold til året før. Det er dog stadig mere end halvdelen af de offentlige myndigheder, der betegner virusangreb som generende eller af alvorlig karakter. Det er også positivt, at de fleste myndigheder – ni ud af ti – synes at have taget it-sikkerheden seriøst ved at indføre it-sikkerhedspolitikker. Alligevel vil antallet af virusangreb – herunder flere avancerede – sandsynligvis stige i de kommende år. Det og

andre sikkerhedsproblemer stiller stadig større krav til de sikkerhedsmæssige foranstaltninger.

Der er blandt andet gennemført følgende for at understøtte etableringen af en it-sikkerhedskultur i Danmark:

Rådet for it-sikkerhed: Rådet blev nedsat i januar 2003. Det skal bidrage til at sikre offentlige myndigheder, den private sektor samt borgere den højeste faglige viden inden for it-sikkerhed. I den forbindelse skal rådet pege på de menneskelige og samfundsmæssige risici og interesser, som videnssamfundet skaber. Videnskabsministeriet har i samarbejde med Rådet for it-sikkerhed udgivet pjecer om blandt andet trådløst netværk og virus.

Standard for it-sikkerhedsprocesser: Regeringen har i januar 2004 besluttet, at der over en treårig periode skal indføres en obligatorisk standard for it-sikkerhedsprocesser i staten. Processtandarderne vil strukturere it-sikkerhedshåndteringen på alle ministerområder efter et fælles koncept med fastlæggelse af overordnede krav til it-sikkerhedsarbejdet.

Digital signatur: Siden den 6. februar 2003 har alle borgere kunne få en gratis elektronisk underskrift til brug på internettet. Danmark er dermed førende på verdensplan, hvad angår åben infrastruktur til digital signatur. Den digitale signatur baner vejen for en lettere og mere sikker kommunikation i forbindelse med offentlige borgerrettede netservices. Da den valgte løsning er »åben«, så også private virksomheder kan benytte sig af den, ventes den også at få stor betydning for den private sektors anvendelse af internettet til sikker kommunikation.

Udbredelsen af den digitale signatur går som ventet: Efter en tøvende start har der efterfølgende været en stigende interesse, og per 1. marts 2004 er der udstedt 107.590 digitale signaturer. For at udbrede kendskabet til digital signatur sætter Videnskabsministeriet en kampagne i gang i foråret 2004. Der foregår endvidere et tæt samarbejde med andre offentlige myndigheder for at udbrede kendskabet til nye elektroniske offentlige services, hvor digital signatur kan bruges.

Et stigende problem for brugen af internettet er spam. Internationalt er der stor fokus på emnet, og det vil også være et område med stigende bevågenhed herhjemme og i EU-regi. En anden problemstilling er »privacy«, der gennem beskyttelse af adfærd og oplysninger på internettet skal sikre private oplysninger. Regeringen vil endvidere være særlig opmærksom på beho-

vet for en særlig informationsindsats på hele it-sikkerhedsområdet.

KAPITEL 8 – E-HANDEL

E-handlen er hastigt voksende i Danmark. Både blandt forbrugere, virksomheder og i den offentlige sektor er e-handlen stigende. Det er regeringens mål – i et tæt partnerskab med den private sektor – at understøtte den fortsatte udbredelse af e-handel. I den offentlige sektor arbejdes der på, at e-handel kan medvirke til effektivisering, mens der i forhold til de små og mellemstore virksomheder sættes på udbredelse af e-handel gennem oplysende aktiviteter. Herudover er det regeringens mål at fremme en hensigtsmæssig it-sikkerhedskultur og brugen af standarder til at understøtte e-handel.

Udbredelsen af e-handlen måles på:

1. Køb og salg (befolkningens køb, virksomhedernes køb og salg, antal kortbetalinger og omsætningen på Den Offentlige Indkøbsportal).
2. Barrierer (sikkerhed ved handel på internettet).

- I 2003 havde 17 procent af befolkningen i løbet af den seneste måned købt via internettet. Det er en stigning fra 12 procent i 2002.
- Antallet af virksomheder, der modtager ordrer online, er steget fra 19 procent i 1999 til 27 procent i 2002.
- Virksomheder, der har købt online, er steget fra 34 procent i 2000 til 50 procent i 2002.
- Antallet af kortbetalinger i danske internetforretninger er steget fra 218.000 i første kvartal 2001 til 2,56 millioner i fjerde kvartal 2003.
- 26 procent af de danskere, der har mulighed for at købe, men ikke gør det, angiver bekymring for sikkerheden som begrundelse i 2002 og 2003.
- Omsætningen på Den Offentlige Indkøbsportal er steget fra 6,9 millioner i andet halvår 2002 til 23,6 millioner i andet halvår 2003.

Antallet af danskere, der har e-handlet den seneste måned, er steget fra hver ottende til hver sjette fra 2002 til 2003. Der er ligeledes sket en eksplosiv stigning i antallet af kortbetalinger i danske internetforretninger – fra 218.000 i første kvartal 2001 til 2,5 millioner i fjerde kvartal 2004.

Virksomhederne er også i stigende grad begyndt at bruge internettet til handel. Andelen af virksomheder, der har modtaget ordrer online, er steget fra 19 til 27 procent over tre år. I samme periode er andelen af virksomheder, der har foretaget køb via internettet, øget fra hver tredje til hver anden.

I den offentlige sektor går det langsommere, men også her går det fremad. Omsætningen på Den Offentlige Indkøbsportal er stigende, hvilket indikerer, at den offentlige e-handel er i vækst i disse år. Med en omsætning på små 24 millioner kroner i andet halvår 2003 er det dog stadig kun en lille del af de offentlige indkøb, der foregår elektronisk.

Regeringens mål for e-handel er i de senere år blandt andet blevet understøttet af følgende initiativer:

Handlingsplan for e-handel: Videnskabsministeriet lancerede i 2002 en handlingsplan med en række initiativer rettet mod erhvervslivet og den offentlige sektor. I forhold til offentlig e-handel indeholdt planen et initiativ, der skal synliggøre gevinsterne ved integration mellem indkøbs- og økonomisystemer. Herudover er en hjælpe- og startpakke til brugere af Den Offentlige Indkøbsportal blevet lanceret.

E-mærket: Handlingsplanen har støttet relanceringen af mærkningsordningen *e-mærket* for at forbedre internetbrugernes tryghed og viden om e-handel og for at øge bevidstheden om god e-handelsskik blandt de handlende. Mærkningsordningen forventes at være selvfinansierende fra udgangen af 2004.

Offentlig e-handel: Økonomistyrelsen har udviklet en integrationsløsning til statens økonomisystemer. Således understøttes en fuld elektronisk indkøbsproces fra indkøbsbehov til fakturabehandling. Dette sætter de statslige institutioner i stand til at effektivisere såvel indkøbsproces som fakturabehandlingsproces.

Digital signatur og e-handel: Den digitale signatur, som Videnskabsministeriet lancerede i starten af 2003, skal blandt andet bidrage til at gøre e-handel endnu mere sikker for såvel forbrugere som virksomheder.

Samlet set går det godt for e-handlen i Danmark. Men der er stadig mange, der er bekymrede for sikkerheden. En fjerdedel angiver »sikkerhed« som den væsentligste årsag til ikke at handle. Der ligger derfor stadig en væsentlig informationsopgave i at oplyse internetbrugerne om fordele og ulemper ved handel på nettet.

Ligeledes er ikke alle virksomheder lige langt i forhold til integration af e-handel i forretningsprocesserne. Der forestår en betydelig indsats, før små og mellemstore virksomheder kommer på omgangshøjde med de store, når det gælder digitalisering af deres handel.

KAPITEL 9 – IT-KOMPETENCER

I takt med at it og internet stadig bliver mere udbredt og integreret i det danske samfund, bliver spørgsmålet om, hvorvidt mulighederne udnyttes i tilstrækkelig grad mere og mere afgørende. I den sammenhæng er tilstedeværelsen af it-kompetencer central.

Det er regeringens mål at sikre, at der er kompetencer til at understøtte den avancerede it-ansættelse i erhvervslivet og den offentlige sektor, samt at der er tilstrækkelig med spidskompetencer til at understøtte it-erhvervenes fortsatte værdiskabelse. Samtidig er det afgørende, at alle borgere har adgang til kompetenceudvikling inden for it, og at kendskabet til kompetenceudvikling gennem e-læring udbredes.

De danske universiteters forskning, uddannelse og samspil med erhvervslivet er desuden afgørende for udviklingen i it-sektoren. Både i erhvervslivet og den offentlige sektor har brug for universitetskandidater og ph.d'ere med it-kompetencer på højeste internationale niveau.

Der gøres status på it-kompetencerne i Danmark ved at måle på:

1. Grundlæggende kompetencer (computere i folkeskolen og formelt it-uddannede).
2. Højt kvalificerede it-arbejdere.
3. Mangel på it-arbejdskraft.

- Antal elever per nyere computer i folkeskolerne er faldet fra 63 i 1992 til ti i 2002.
- Andelen af virksomheder, der angiver, at mangel på kvalificeret it-arbejdskraft er af stor betydning, er faldet fra 18 til 12 procent fra 1999 til 2003. Andelen, der angiver, at det er svært at rekruttere it-kvalificerede medarbejdere, er ligeledes faldet fra 16 til fem procent.
- I den offentlige sektor svarer otte procent i 2002, at manglen på it-kvalificeret arbejdskraft er af stor betydning. Ligeledes svarer seks procent, at det er af stor betydning, at det er svært at rekruttere it-kvalificeret arbejdskraft.

– I 2003 har 15 procent af befolkningen benyttet internettet til uddannelsesmæssige formål. Otte procent af virksomhederne benyttede internettet til uddannelse af medarbejdere i 2002.

Danske skoleelever har gennem de sidste ti år oplevet en markant forbedring i deres adgang til computere og netværk. De ligger nu helt i top på verdensplan.

De it-uddannedes andel af den samlede beskæftigelse har gennem de seneste par år ligget stabilt på godt tre procent. Desuden synes problemet med mangel på kvalificeret it-arbejds-kraft at være reduceret i de seneste år. Det kan muligvis skyldes, at den danske it-sektor efter de høje vækstrater frem til slutningen af 1990'erne har oplevet en konsolidering og markedstilpasning. Samtidig blev udbuddet af it-uddannede med en kortere eller mellemlang uddannelse stærkt øget i slutningen af 1990'erne.

Anvendelse af e-læring forbedrer it-kompetencerne hos de beskæftigede i danske virksomheder. Alligevel er det kun otte procent af virksomhederne, der bruger internettet til uddannelse af personale.

For at understøtte målene på it-kompetenceområdet har regeringen blandt andet iværksat følgende initiativer:

It i folkeskolen: I årene 2004-2007 afsættes 495 millioner kroner til it i folkeskolen. Indsatsen målrettes i forhold til indkøb af nye computere til de yngste klassetrin. Regeringen har afsat 370 millioner kroner som tilskud til kommunernes køb og installation af computere. Regeringen har endvidere afsat 125 millioner kroner til blandt andet udbredelse af et it-bevis til folkeskoleelever, øget udvikling af internetbaseret undervisningsmateriale, nye undervisningsformer og organisationsomstilling. I indsatsen indgår ligeledes en videreudvikling af det pædagogiske it-kørekort, så lærerne bliver bedre til at integrere it i fagene.

E-læring: I den it- og telepolitiske handlingsplan fra oktober 2003 blev der sat fokus på e-læring som en metode til at øge det generelle kompetenceniveau på danske arbejdspladser. Der er afsat en forsøgspulje på 10 millioner kroner til e-læringsprojekter.

Uddannelses- og rådgivningsindsats for små og mellemstore virksomheder: I forhold til at forbedre virksomhedernes it-kompetencer har Viden-skabsministeriet støttet en uddannelses- og rådgivningsindsats, der skal fremme små og mel-

lemstore virksomheders it-anvendelse og formidle eksempler på »bedste praksis« ud til andre små og mellemstore virksomheder.

IT-Universitetet: IT-Universitetet har siden etableringen som IT-Højskole i 1999 udbudt cand.it.-uddannelsen til studerende med en bachelorgrad og drevet forskning på højt internationalt niveau. Med den nye universitetslov, der trådte i kraft 1. juli 2003, blev IT-Højskolen i København etableret som selvstændigt universitet: IT-Universitetet.

Merit og fleksibilitet mellem it-uddannelser: Den nye universitetslov sætter blandt andet fokus på fleksibilitet og mobilitet i uddannelserne og herunder på at minimere meritproblemer. Universiteterne har ansvaret for at fastlægge overordnede retningslinier for meritgodkendelse og skal sørge for en indbyrdes koordination af retningslinierne. Det tilstræbes dermed også, at fleksibiliteten og meritmulighederne inden for it-uddannelserne forbedres.

Netværk om forskningsbaseret efteruddannelse: Initiativet, som indgår i regeringens samspilshandlingsplan »Nye veje mellem forskning og erhverv«, giver mulighed for, at universiteter kan søge om midler til at udvikle og afprøve nye modeller for forskningsbaserede efter- og videreuddannelses tilbud. Det kan for eksempel ske i strategiske partnerskaber med private eller internationale udbydere. Der er afsat 30 millioner kroner til initiativet i perioden 2004-2007. Initiativet forventes iværksat medio 2004.

Den hurtige udbredelse af teknologi i samfundet stiller særlige krav til vedligeholdelsen af it-kompetencer. Opdateringen af kompetencer skal kunne stå mål med den hurtige teknologiske udvikling og de foranderlige kompetencekrav, hvorved fleksibilitet, aktiv kvalitetsudvikling og målrettet vejledning er centrale begreber. De studerende skal løbende kunne kombinere fag efter aktuelle jobmuligheder, og studie- og beskæftigelsesvejledning skal integreres, ligesom efter- og videreuddannelses tilbud og e-læring fortsat skal styrkes.

KAPITEL 10 – IT FOR ALLE

Det er regeringens mål, at it skal være for alle. I takt med, at it bliver en integreret del af vores hverdag, vores arbejdsliv og vores kontakt til de offentlige myndigheder, er det vigtigt, at befolkningen, uafhængigt af alder, uddannelse, beskæftigelse og geografisk bopæl, har forudsæt-

ninger for at benytte teknologien og for at deltage i opbygningen af det højteknologiske samfund. Forskellene i befolkningens it-brug måles på:

1. Adgang (alder, uddannelse og beskæftigelse).
2. Brug (alder, uddannelse og erhverv).

- 88 procent af de 16-39 årige har adgang til internettet. For de 40-59 årige er det 81 procent, og for de 60-74 årige er det 47 procent, der har adgang til internettet.
- I 2003 havde 93 procent af danskerne med lang videregående uddannelse adgang til internettet. For gruppen med gymnasial eller erhvervsfaglig uddannelse havde 81 procent adgang, mens det i gruppen, hvor grundskoleuddannelse er den højeste uddannelse, var 66 procent, der havde adgang til internettet.
- Forskellen i adgang til internettet mellem gruppen af beskæftigede og studerende og gruppen uden for erhverv var 39 procentpoint i 2003 mod 53 procentpoint i 2001.
- Forskellen i adgang til internettet mellem gruppen af enlige og gruppen af par med børn er faldet fra 24 til 18 procentpoint i perioden fra 2001 til 2003.
- I 2003 havde 45 procent af de studerende og de beskæftigede kontakt med offentlige myndigheder via internettet, mens det for gruppen uden for erhverv var 18 procent.

Selvom befolkningens adgang til internettet i international sammenligning er meget høj, er der stadig en række skævheder i brugen her i landet. Arbejdsløse, ældre, ufaglærte og enlige forsørgere har markant lavere adgang til informationsteknologien end øvrige befolkningsgrupper, dog er det positivt, at disse forskelle bliver mindre med tiden. Andre grupper, for eksempel handicappede, kan også have vanskeligt ved at betjene informationsteknologien og dermed få del i alle dens fordele.

Ser man på de forskellige familietyper, står gruppen af enlige uden børn svagest, mens gruppen af familier med børn står stærkest, hvad angår adgang til internettet fra hjemmet. Mens kun halvdelen af de enlige har internetadgang, gælder det for hele 85 procent af børnefamilierne. Til gengæld har enlige med børn større internetadgang end par uden børn. Adgangen til internet i hjemmet hænger altså i stor

udstrækning sammen med, om der er børn eller ej.

En anden markant forskel er internetadgang hos gruppen af beskæftigede og studerende sammenlignet med gruppen af ikke-erhvervsaktive. Hvor 88 procent af de erhvervsaktive og de studerende har adgang, gælder det kun for lidt under halvdelen af gruppen uden for erhverv. Følgelig gør en lignende tendens sig gældende for de to gruppers brug af internettet til at komme i kontakt med offentlige myndigheder.

Omvendt viser statistikken, at forskellene i anvendelse mellem forskellige dele af befolkningen er faldende over tid. For eksempel er forskellen i adgangen til internettet mellem enlige med børn og par med børn faldet fra 24 til 18 procentpoints i perioden fra 2001 til 2003. Regeringen har ikke desto mindre megen opmærksomhed rettet på, at alle får mulighed for at deltage.

Handicap ingen hindring: Regeringen har i handlingsplanen »Handicap ingen hindring« om handicappedes it- og telebrug behandlet muligheder og begrænsninger for brugere med særlige behov. Med handlingsplanen blev et »It for alle«-kompetencecenter oprettet, der, sammen med en udviklingspulje på fem millioner kroner, skal understøtte en it-udvikling, hvor handicappede får samme muligheder for at deltage som alle andre.

It i folkeskolen: Det offentlige skolesystem er en vigtig kilde til at sikre lige adgang til og brug af it. Regeringens satsning på it i folkeskolen er derfor væsentlig for at understøtte målet om at give alle danskere forudsætninger for at bruge teknologien.

Dansk sprogteknologi: Med en række initiativer understøtter regeringen markedet for udviklingen af sprogteknologiske redskaber på dansk. Det er software, som for eksempel kan læse tekster op fra internettet på dansk, eller som kan omsætte dansk tale til tekst. De sprogteknologiske redskaber er særligt til gavn for handicappede, som kan have vanskeligt ved at betjene teknologien på normal vis, men de kan også medvirke til at gøre betjeningen af en lang række apparater nemmere for alle brugere.

Det er vigtigt fortsat at følge samfundsudviklingen på it-området, så danskerne får ensartede muligheder for at bruge teknologien. Samtidig bør udviklingen af videnssamfundet følges og studeres som en ny samfundskultur, så det er muligt at forstå de normer og værdier, der kan knytte sig til den tiltagende brug af it. Hvis den

danske vækst og velstand skal baseres på øget teknologisk udvikling og brug, skal it anvendes med omtanke.

Hermed slutter redegørelsen.

78. møde

Tirsdag den 20. april 2004 kl. 13.00

Dagsorden

1) Spørgsmål til ministrene.
(Spørgetimen).

2) Afstemning om udvalghenvisning af lovforslag nr. L 205:
Forslag til lov om ændring af lov om anvendelse af Christianiaområdet. (Ændret formål og ejerskab til området m.v.).
Af forsvarsministeren (Svend Aage Jensby).
(Fremsat 31/3 2004. Første behandling 16/4 2004).

3) Tredje behandling af lovforslag nr. L 155:
Forslag til lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v. (Styrkelse af forældrenes frie valg).
Af undervisningsministeren (Ulla Tørnæs).
(Fremsat 4/2 2004. Første behandling 24/2 2004. Betænkning 30/3 2004. Anden behandling 13/4 2004).

4) Tredje behandling af lovforslag nr. L 111:
Forslag til lov om ændring af pensionsbeskatningsloven, pensionsafkastbeskatningsloven og skattekontrolloven. (Opsparingsordning for sportsudøvere).
Af skatteministeren (Svend Erik Hovmand).
(Fremsat 10/12 2003. Første behandling 30/1 2004. Betænkning 24/3 2004. Anden behandling 15/4 2004).

5) Tredje behandling af lovforslag nr. L 132:
Forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Fortsættelse og justering af 150 pct. fradrag for forskningsudgifter).
Af skatteministeren (Svend Erik Hovmand).
(Fremsat 21/1 2004. Første behandling 30/1 2004. Betænkning 24/3 2004. Anden behandling 15/4 2004).

6) Tredje behandling af lovforslag nr. L 108:
Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse. (Bemyndigelse til implementering af støjdirektivet m.v.).
Af miljøministeren (Hans Christian Schmidt).
(Fremsat 11/12 2003. Første behandling 22/1 2004. Betænkning 17/3 2004. Anden behandling 13/4 2004).

7) Tredje behandling af lovforslag nr. L 120:
Forslag til lov om ændring af lov om kemiske stoffer og produkter og lov om dyreforsøg. (Markedsføringsforbud for kosmetiske midler, der er testet med dyreforsøg, forbud mod udførelse af dyreforsøg med færdige kosmetiske midler samt offentliggørelse af visse oplysninger om kosmetiske midler m.v.).
Af miljøministeren (Hans Christian Schmidt).
(Fremsat 18/12 2003. Første behandling 22/1 2004. Betænkning 17/3 2004. Anden behandling 13/4 2004).

8) Tredje behandling af lovforslag nr. L 136:
Forslag til lov om eliteidræt.
Af kulturministeren (Brian Mikkelsen).
(Fremsat 28/1 2004. Første behandling 20/2 2004. Betænkning 31/3 2004. Anden behandling 15/4 2004).

9) Tredje behandling af lovforslag nr. L 153:
Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik og lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel. (Hjælp til personer med visse former for opholdsret og opfølgning i sygedagpengesager i udlandet).
Af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen).
(Fremsat 6/2 2004. Første behandling 24/2 2004. Betænkning 31/3 2004. Anden behandling 13/4 2004. Tillægsbetænkning 15/4 2004).

10) Tredje behandling af lovforslag nr. L 157:
Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Ændring af reglerne om meddelelse af opholdstilladelse på grundlag af beskæftigelse som følge af EU-udvidelsen den 1. maj 2004 m.v.).
Af integrationsministeren (Bertel Haarder).
(Fremsat 6/2 2004. Første behandling 24/2 2004. Betænkning 31/3 2004. Anden behandling 13/4 2004. Tillægsbetænkning 15/4 2004. Ændringsforslag nr. 1 af 16/4 2004 uden for tillægsbetænkningen af Line Barfod (EL)).

11) Anden behandling af lovforslag nr. L 142:

Forslag til lov om det europæiske selskab (SE-loven).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).

(Fremsat 28/1 2004. Første behandling 17/2 2004. Betænkning 15/4 2004).

12) Anden behandling af lovforslag nr. L 143:

Forslag til lov om ændring af lov om aktieselskaber, lov om erhvervsdrivende virksomheders aflæggelse af årsregnskab m.v. (årsregnskabsloven) og lov om statsautoriserede og registrerede revisorer. (Ændringer som følge af Rådets forordning (EF) nr. 2157/2001 af 8. oktober 2001 om statut for det europæiske selskab (SE) og Rådets direktiv 2001/86/EF af 8. oktober 2001 om fastsættelse af supplerende bestemmelser til SE-statutten, for så vidt angår medarbejderindflydelse).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).

(Fremsat 28/1 2004. Første behandling 17/2 2004. Betænkning 15/4 2004).

13) Anden behandling af lovforslag nr. L 89:

Forslag til lov om ændring af lov om patienters retsstilling. (Selvbestemmelse over biologisk materiale, der er afgivet i forbindelse med behandling).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).

(Fremsat 19/11 2003. Første behandling 27/11 2003. Betænkning 31/3 2004).

14) Anden behandling af lovforslag nr. L 165:

Forslag til lov om ændring af lov om offentlig sygesikring. (Ændring af medicintilskudsregler).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).

(Fremsat 18/2 2004. Første behandling 11/3 2004. Betænkning 14/4 2004).

15) Anden behandling af lovforslag nr. L 147:

Forslag til lov om miljøvurdering af planer og programmer.

Af miljøministeren (Hans Christian Schmidt).

(Fremsat 28/1 2004. Første behandling 26/2 2004. Betænkning 14/4 2004).

16) Anden behandling af lovforslag nr. L 150:

Forslag til lov om brug af køberet eller tegningsret til aktier m.v. i ansættelsesforhold.

Af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsat 28/1 2004. Første behandling 19/2 2004. Betænkning 14/4 2004).

17) Anden behandling af lovforslag nr. L 151:

Forslag til lov om ændring af lov om retsforholdet mellem arbejdsgivere og funktionærer.

(Brug af aktieoptioner m.v. i ansættelsesforhold).

Af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsat 28/1 2004. Første behandling 19/2 2004. Betænkning 14/4 2004).

18) Anden behandling af lovforslag nr. L 127:

Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Ændring i reglerne om udbud og frit valg og revision af reglerne om klageråd).

Af socialministeren (Henriette Kjær).

(Fremsat 21/1 2004. Første behandling 6/2 2004. Betænkning 25/3 2004).

19) Anden behandling af lovforslag nr. L 128:

Forslag til lov om ændring af lov om social pension. (Opsat pension og justering af optjeningsregler).

Af socialministeren (Henriette Kjær).

(Fremsat 21/1 2004. Første behandling 6/2 2004. Betænkning 25/3 2004. Ændringsforslag nr. 10-12 af 16/4 2004 uden for betænkningen af socialministeren (Henriette Kjær)).

20) Anden behandling af lovforslag nr. L 129:

Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Pligt til at tilbyde handleplaner, etablering af døgntilbud til børn og unge og netværksstøtte til unge kriminelle m.v.).

Af socialministeren (Henriette Kjær).

(Fremsat 21/1 2004. Første behandling 6/2 2004. Betænkning 25/3 2004).

21) Anden behandling af lovforslag nr. L 135:

Forslag til lov om ændring af lov om ligestilling af kvinder og mænd. (Kompetencen til sagsanlæg overføres fra ministeren til Ligestillingsnævnets sekretariat).

Af ministeren for ligestilling (Henriette Kjær).

(Fremsat 28/1 2004. Første behandling 6/2 2004. Betænkning 31/3 2004).

22) Første behandling af lovforslag nr. L 200:
Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. (Forlængelse af mulighed for 1-årige tilbud om vejledning og opkvalificering i første ledighedsperiode).
Af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen).
(Fremsat 24/3 2004).

23) Første behandling af lovforslag nr. L 199:
Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats, integrationsloven og lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. (Tilsyn med kommunale rådighedsvurderinger, tilsyn med kommunernes visitation, aktive-ringsfri periode, nedsættelse af befordringsgodtgørelse, refusion m.v.).
Af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen).
(Fremsat 24/3 2004).

24) Første behandling af lovforslag nr. L 221:
Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsmiljø. (Gennemførelse af arbejdsmiljøreformen »Et godt arbejdsmiljø for medarbejdere og virksomheder« m.v.).
Af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen).
(Fremsat 31/3 2004).

25) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 144:
Forslag til folketingsbeslutning om »noget for noget«.
Af Holger K. Nielsen (SF) og Aage Frandsen (SF).
(Fremsat 9/3 2004).

26) Første behandling af lovforslag nr. L 206:
Forslag til lov om ændring af lov om social pension. (Udvidelse af modtagerkredsen for den supplerende pensionsydelse).
Af socialministeren (Henriette Kjær).
(Fremsat 31/3 2004).

27) Første behandling af lovforslag nr. L 207:
Forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. (Private leverandører af dagtilbud, frit valg af klubtilbud m.v. over kommunegrænserne m.v. – pengene følger barnet).
Af socialministeren (Henriette Kjær).
(Fremsat 31/3 2004).

28) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 139:
Forslag til folketingsbeslutning om sikring af reel valgfrihed for børnefamilierne gennem garanti for pasningstilbud til børn over 6 måneder.
Af Lotte Bundsgaard (S), Villy Søvnald (SF), Margrethe Vestager (RV) og Line Barfod (EL).
(Fremsat 9/3 2004).

29) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 136:
Forslag til folketingsbeslutning om behandlingsgaranti for stofmisbrugere under 18 år og amtskommunens forsyningsforpligtelse.
Af Karen Jespersen (S) m.fl.
(Fremsat 27/2 2004).

Meddelelser fra formanden

Formanden:
Medlemmer af Folketinget Peter Skaarup (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF), Per Dalgaard (DF), Christian H. Hansen (DF), Pia Kjærsgaard (DF), Pia Kristensen (DF) og Birthe Skaarup (DF) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af straffeloven. (Mindstestraf for voldtægt, skærpelse af straffen for særlig farlig, rå eller ydmygende voldtægt og af straffen for voldtægt mod børn under 15 år samt indførelse af straf for uagtsom voldtægt).
(Lovforslag nr. L 231).

Medlemmer af Folketinget Ole Sohn (SF), Aage Frandsen (SF) og Morten Homann (SF) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om afgift på husstandsdelte reklametryksager.
(Beslutningsforslag nr. B 193).

Medlemmer af Folketinget Villy Søvnald (SF), Aage Frandsen (SF) og Holger K. Nielsen (SF) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om øget offentlighed om efterretningstjenesterne.
(Beslutningsforslag nr. B 194).

Medlemmer af Folketinget Søren Søndergaard (EL), Jeppe Kofod (S), Villy Søvnal (SF), Morten Helveg Petersen (RV) og Jann Sjursen (KD) har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til udenrigsministeren:

»Hvad kan regeringen oplyse om Danmarks bidrag til kampen mod klyngebomber?«
(Forespørgsel nr. F 56).

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene.

Spørgetimen

Formanden:

Til at besvare spørgsmål i spørgetimen har statsministeren udpeget forsvarsministeren samt indenrigs- og sundhedsministeren.

Der er til forsvarsministeren anmeldt følgende spørgere:

1. Jan Trøjborg
2. Keld Albrechtsen
3. Villy Søvnal

Ønsker flere at tilmelde sig som hovedspørgere til forsvarsministeren? (*Ophold*). Det er ikke tilfældet.

Der er til indenrigs- og sundhedsministeren anmeldt følgende spørgere:

4. Lone Møller
5. Birthe Skaarup
6. Karen J. Klint
7. Tove Videbæk

Ønsker flere at tilmelde sig som hovedspørgere til indenrigs- og sundhedsministeren? (*Ophold*). Det er ikke tilfældet.

Spm. nr. US 110

Jan Trøjborg (S):

Når statsministeren har været så venlig at udpege forsvarsministeren til spørgetimen, så vil jeg da ikke undlade at fortsætte diskussionen lidt

fra Udenrigspolitisk Nævn og i medierne i går på baggrund af det materiale, som regeringen eftergjorde, nemlig Forsvarets Efterretningstjenestes vurderinger frem til krigen mod Irak i 2003.

Jeg vil gerne stille ministeren det, synes jeg, ret centrale spørgsmål, om der har været en ændring i efterretningstjenestens vurdering af omfanget af Saddam Husseins beholdning og truslerne herfra af masseødelæggelsesvåben undervejs, især fra oktober og frem til marts måned 2003.

Og jeg vil gerne spørge, om ikke ordene sandsynligvis og sandsynligt, som regeringen lægger meget vægt på, nemlig at Saddam Hussein sandsynligvis var i besiddelse af masseødelæggelsesvåben, forsvinder som dug for solen fra januar måned i de vurderinger, der er fra efterretningstjenesten. Da ændres det konsekvent til, at der foreligger ingen sikre oplysninger om, om Irak har operative masseødelæggelsesvåben. Det vurderes dog sådan. I min forståelse er der tale om en efterretningstjeneste, der har kunnet sit arbejde og dermed har nedtonet truslen fra de masseødelæggelsesvåben, der notorisk ikke fandtes.

Forsvarsministeren (Svend Aage Jensen):

Jeg vil henvise til det, chefen for efterretningstjenesten udtalte i går bl.a. i en pressemeddelelse, hvori han siger:

Det er min opfattelse, at de offentliggjorte vurderinger dokumenterer, at det frem til Irak-krigen overordnet set hele tiden var Forsvarets Efterretningstjenestes vurdering, at Irak sandsynligvis rådede over biologiske og kemiske våben.

Kl. 13.05

Jan Trøjborg (S):

Jeg takker for svaret, som jeg ganske vist har hørt før, men jeg kan alligevel ikke lade være med at forsøge at rose efterretningstjenesten, for i oktober måned 2002 fremlægger man en opdateret trusselvurdering vedrørende et muligt dansk styrkebidrag til indsættelse i den Persiske Golf osv. Og hvis man sammenligner det med trusselvurderingen for eventuel indsættelse af danske bidrag i relation til militær operation mod Irak fra marts måned 2003, er det interessant, at der i oktober står under punkt 51:

Det vurderes som sandsynligt, at regimet som svar på et angreb vil søge at anvende masseødelæggelsesvåben mod de amerikanske styrker,